

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra helyben	1 „
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor 6 kr. árá
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt í
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala

Földadó reform és cataster.

IV.

Bortermésünk nagy jóvendőnek néz elé-
be, ha főleg okserű miveltel mellett a pin-
cze kezelést is helyesebben alkalmazzuk; de a
forradalmi időszak óta megszűnővén a robot,
a munkabér pedig évről-évre hágván, sok jó
bortermő tábláink munkáltatása megszűnt.
A hegyalján, Sárdon a híres bortermő Efra-
im, Faraszor, M.-Igenben a Varjuhegy, Vur-
sop; Krakkoban a kir. fiscalis és Teleki gró-
fok egész dűllöket lefoglaló egykori bor-he-
gyeik, megszűnővén a feles gyalog napszám miatt,
nagy részben most gabona alá miveltetnek.
A küküllővári uradalom nagykiterjedű szőlő-
lőnek csak egy része, a híres bortermő
Földvári, Kemény és Bornemissza-féle táblák
csak közelebről vétettek munkálat alá, mert
a birtokos a bortermés nagyon relativ jöve-
delmezése mellett nem győzi a nagyra hajta-
tott napszám bért fizetni, holott ősszel a ter-
més de óriás árát az üzérkedők határozzák meg
tetszésük és érdekek szerint. Igaz, hogy szőlő-
lőknek miveltését, egy néhány nagybirtokos ki-
vételével, mint pl. Alsó-Fejérmegyében B. Ke-
mény István, Csombordon, az enyedi kollegi-

um, Miriszlón, a gr. Telekiek, Cselnán s több
helyt az országban, egyebütt a szőlőmiveltés
a régi rendszerrel a sokat, de silányabb bort
adó tőkék megtartásával folytattatik termelő-
czéllal, kevés tekintettel a minőségre, holott
tapasztalhatni, hogy az előbb említett okszerű-
leg kezelők minden évben jutalmát aratják
előbb belefektetett miveltő költségeiknek. Átal-
jában mondhatjuk, hogy most nálunk azon szőlő-
miveltés ad tiszta hasznót, és annak, ki ma-
ga mivelté azt, s természetének egy részét el is
költi, de a kereskedelmet előmozdítható nagyobb
területtel, mind a mellett is, hogy a catasteri
instructio szerint 70 s több száztolit számít
le a bruttó jövedelemből a miveltési költségek-
re, mégis egyre másképp véve ritka haszonra mi-
veltetik tábláikat. Az előbbi becslési in-
structio szerint meg volt állítva, hogy első osz-
tályú szőlő, mely legtöbb jövedelmet ad. ebből
azon ellentét keletkezett, hogy az országos hi-
rű bervei gr. Gyulai-féle, az O. Herepei, semi-
nariumi allodialis szőlőkben termett borok,
bár emellett ár mellett is a második, hol-
ott ugyanottan, az inkább északnak fekvő, de
bő termést és savanyu bort adó szőlők ki-
sebb kiszámító ár mellett az első osztályba
jöttek, mert több tiszta jövedelem mutatkozott.

Az 1852-ben Szebenben egybegyűlt ca-
tasteri tanácskozmányban, hol magam is jelen
voltam, félnapig vitakoztak az urak a felett
melyik a legkitűnőbb minőségű bor Erdély-
ben, végre kiszálltak két helységre t. i. Ozd-
és Bogácsra, s ezután szótöbbséggel döntetett
el, hogy az ózdi az első bor, s ennek akója
a rózsamáli püspöki borból együtt a legnagyobb
árra tétetett és mégis a tiszta jövedelem
kiszámításakor kevesebb jövedelem mutatko-
zott, mint a hegyaljai jó, sőt a sűrű káro-
su, de gyengébb bortermő szász vidéki szőlő-
lőknél. Mert az ózdi ritka kározsága mellett
alig adott a próba szerint 50—60 vedret egy
holdról, addig a hegyaljai, sőt Szász-Sebes vi-
dékiek 200 veder nyers termést mutatnak ki.
Jegyezzük meg azt is, hogy hazánkban nem
csak a közvéleményben megállított jó bortermő
Hegyalján le Bábolnánig van kitűnő bor az
Alsó-Fehér, Küküllőmegyében, Megyesszé-
kben termettek versenyezhetnek mindég amazokkal,
azon különbséggel mindazonáltal, hogy a hegy-
aljai legalkalmasabb talaj mellett a szőlők
nemcsak jó minőségűt, de sokat is teremnek,
mírók meggyőződést szerezhet magának a szem-
lélő egy-egy bő termésű évben, mert találni
fog ottan jól megmivelt szőlő-táblákat de hol
a levél alig látszik a gerezdektől, az érlelésre

alkalmas fekvés, a talaj kiszolgáltatja a ki-
tűnő minőséget.Az általam ajánlatba hozott becslést a
föld tiszta jövedelmének kiszámítási módosítá-
ra nézve talán azon megjegyzés tétetnek a
kormány részéről, miszerint ajánlatom a föld-
adónak tetemes hátrányára alább szállítását
eredményezné a tiszta jövedelmi tételeknek.Koránt sem! ajánlatom sarkpontja, hogy
a kormánybiztos alapot vessen egy állandó adó-
rendszernek, mely csak úgy eszközölhető, ha e
régibb fonák eljárással, vagy mintegy hatalmi
rendszerrel véghez vitt catasteri munkálat hely-
ébe szabad vélemény, és szakférfiak ellenör-
zése útján az igazsággal megegyezőbben, a
föld valódi tényleges jövedelme után számít-
tassék ki az alap, mely a miveltési aljaknak
helyesebb meghatározása, újabb osztályozás, és
a nyers jövedelmezés körüli méltányos költsé-
gek számba- és figyelembe-vétele tegye lehető-
vé, hogy a birtokos megnyugodva fizesse ország-
os adóban tiszta jövedelmének egy részét.
Lehetséges, hogy ez által A helységnek adója
apad, de B. helységé emelkedvén az egysúly az
adózára nézt az országban fentartatnék.Mindazonáltal a birtokos se kecsgetesse
magát vermes reményekkel, hogy a tiszta jö-
vedelem szállítatván az adó is okvetlenül
apadni fog. Az előbbi catasteri kiszámítások-
nál a gabonának a 30-as és 40-es évekből
kiszemelt piaci táblázatok után voltak meg-
állítva, és valóban csekély gabona árak ve-
zették a kiszámítást, 1 frt 16 kr a tisztabu-
zának, 52 kr az elegyesnek mérője a mostani
árhoz képest nevétségesnek tűnik fel, s ugyan
azért azon árak a jövő becslésnél fenn nem
tarthatók, mert lejárt azon idő, hogy 2 frton
a tisztabuzát, 1 frton az elegyest, 50 kron
a rozst, 30 kron a törökbuzát, 5 garson
a zabot mind váltópénzben vesztessük, a leg-
jobb 34 bel bor 50 kron, 1 frton vedrét, is-
mételem ezen a fogyasztó osztályra nézt hol-
dog idő lejárt magát, és nem is jó soha
vissza.Ellenben a régi időben egy bő ter-
méskor a termesztő csak vesztegetve adha-
tott tul gabonáján, szűk terméskor beállott az
éhség. A mostan már létrejött és még foly-
tatandó közlekedési módoknál fogva nem fél-
het a termesztő, hogy gabonáját nyakán ma-
radván, az egerek, és gerliczek emészti fel,
de segítnek eladásán a vidéki kövezet, és az
országos hasító vasutak, de szükség esetében a
behozatal is. Az ötvenes évektől kezdve, de
most főleg a gabona árak emelkedtek, és ha
a munkás osztálynak jelenleg annyira felcsigá-
zott bérkövetelése az állami jól fizetett mun-
kák megszüntetével, avagy közigazgatásilag is
méréskelve lesznek, nem fog a kapás egy osztrák
forinton felüli, a kaszás 2 frt, sőt még
a szüretelési szedő kinek régen 8—10 váltó
krt fizettünk, most 50—60 kr. bért követelni,
hanem szabja magát kölcsönös szükségleté-
hez a dolgoztatónak és napszámossnak ki egyet-
értőleg alkalmazzák a bért a körülményekhez
s eszközlik az egysúlyt a magzaporodás
leszállítása, és a gabonaárnak emelése által be-
következő apadását a tiszta jövedelmnek és
ha ez sokkal fennebb állana is a réginél, mit
nem remélek, az arra kiszabott száztolit, mint
fizetendő adót, mindég az országgyűlés hatá-
rozta el.— A magyar leszámítoló bank. Az összes
magyarországi lapok kiválon a magyar leszámítoló
bank kérdésével foglalkoznak. A „P. L.” azt írja, hogy
azon hir miszerint Hartung, a Bankverein igazgató-
ja a pénzügyminiszterrel a szerződésre nézve nagy-
vennyolcz órai halasztást kért, nem volt alaptalan s
az intézet vezérle egyéniségei ez időt arra használ-
ták, hogy a terv kivitele elé Bécsben emelt akadá-
lyokat eltávolítsák s adott szavuk beváltását lehetővé
tegyék. Már tegnap reggel azon hir érkezett Pestre,
hogy törekvésük nem volt sikertelen, s hogy a ma-
gyar pénzügyminiszter érélyes és szilárd maga tartá-
sa s a hazai közvélemény nyilatkozatai folytán az
ügy kedvező megoldása valószínű.Ugyanekkor azt is jelentették, hogy 6 felsége
rendületlenül ragaszkodik azon állásponthoz, melyet
akkor elfoglalt, midőn Kerkapolyt az ide vonatkozó
törvényjavaslat előterjesztése főlhatalmazta. Hogy
azonban bizonyos bécsi körök minden aggályát el-
oszlassa, Wenckheim báró által Szlávay és Kerkapoly
urakat Bécsbe rendelte. Elutazásuk előtt a miniszte-
rek egy órán át értekeztek Deák Ferenczcel s mint
már jelentik, még az esti vonattal elutaztak.Andrássy Gyula gr. Pestre érkezése szintén ez
ügygyel áll kapcsolatban. A gróf 24-én délelőtt a
képviselőházban volt, de Bécsbe utazását még mára
várták. Szlávay és Kerkapoly urak talán a holnapi
nap folyamában visszatérnek. Mint a „Montags Re-
vue” írja, az osztrák pénzügyminiszter a magyar le-
számítoló baak szervezetének főleg azon része ellen
emel kifogást, mely a pénztári jegyek kibocsátására
vonatkozik.De Pretis ur ugyanis azt állítja, hogy a pénz-
tári jegyek szándékolt kibocsátása ellenkezik a bu-
dai stipulatiókkal, melyeket ő minden áron érvényben
akart tartani. A „M. R.” egyszersmind azt is írja hogy
dentelvonásban van egy-egy kiváló szép hely. Meg-
lepő a harmadikban a rablási kísérletnél ama vá-
ratlan de nem indok nélküli találkozás; a negye-
dikben megindító a Zsuzsi kétségbeesése, szorongá-
sa, kibékítő és megengesztelő a bűnbánónak töredel-
mes vallomása, elszánt bátor tette, megsemmisülése
érzetében. Ez alakok nem mondhatók ugyan újak-
nak, de eléggé jellemzetesek, s egyénné dombori-
tottak.Aztán valami kellemes hatással van nézőre és ol-
vasóra egyaránt az a tárgytól való forró áthatottság is,
mely e műnek minden lapján, minden során oly ér-
zekeket hoz elő, amelyekkel az olvasó azonosulni
képes, fájának egyszerű alapjában romlatlan erköl-
csén, eredeti szokásain, ősi sajátságain. Magyar kér-
kedés, ostoba hányivettség nélkül. Szeret és hallgat,
mint Cordelia. S szól, mint az mélységgel és igaz-
sággal — ha szól.A pesti nemzeti színháznál elfogadtatott s elő-
adásra kitűztetett e darab már majdnem két éve;
de még eddig folyvást pihen és vár... vár... hogy
miért mi-miatt még én sem foghatom meg, én, ki előtt,
mióta művezető vagyok, tömérdek hasonló titkok
leltek, a nyilvánosság előtt föl nem tartható körül-
mények kényszerében teljesen elfogadható magyará-
zatot. Zsuzsi szerepére (melyet itt Boér Emma
játsszik, ott van Felekiné;) Zsófiára (melyet itt De-
kány Róza, ott van Blaháné;) Bandiára (melyet én
játsszom.) Ott van Lendvai hiányában Feleki. Ezek,
ha csak egyszer olvassák is el kiosztás után a da-
rabot, kell hogy vágyakozzanak az előadás estejére
oly jó szerep mindegyiké. Különösen Felekiné és
Blaháné új hódításokat fognak tenni a nézők sze-
mében és szívében. Felekiné (Zsuzsi) gyönyörű gu-
lyás menyecske, Blaháné (Zsófi) csábító csapár le-jein, mit várhatunk, mit tehetünk mi itt, arányta-
lan kisebbségünkben?Vállalkozó hiányában csekély magamat tolom
fel e keresetlen tiszt ideiglenes betöltésére.S ezuttal elmondok egyet-mást Abonyi Lajos
új népszínművéről, mely ma adatik először szinpa-
dunkon.Közkedvességű beszélyirónknak jelen népszí-
műve tudtommal eddigelé első és egyetlen drámai
kísérletek. Mint annak idejében a pesti lapok is em-
lítették volt egyik sikerült beszélyét alakította ebben
színművé.Regényből vagy beszélyből írni jó drámát tud-
va van, hogy roppant feladat; sőt miut eddigi, kü-
lönösen hazai kísérleteink bizonyítják — majdnem
lehetetlen, „A molnár leányát” a szinpad hatás
technikájának ez idő szerint utólrhetetlen nagymes-
tere, maga Szigligeti sem mentette meg a végel-
buktástól. (Jan. 1860 vagy 61-ben b. Eötvös írta.)De ha regényből nem, balladából, beszély-
kékből ismerünk nemcsak türethető drámákat, de
Schaksperenél balhatatlan remekműveket is. (Ham-
let, Othello, Velencei Kalmár sat. s én minden ha-
bozás nélkül kijelentem, hogy Abonyi „Betyár ken-
dő”-jében egy beszélyből szerencsésen alakított sike-
rült magyar népdramát ismertem föl. Népdramát in-
kább és nem annyira népszínművet. Előnyére nagy-
dicséretül mondom ezt. Mindjárt megmondom miért.Népszínműveink legnagyobb része — úgy tet-
szik Sekem — bizonyos franczia könnyedséggel, va-
lóságos scribe modorral készült. Meséjük érdekes
furfanggal szövétt, vonzó, sokszor mesterileg bonyo-
lított; de alakjai roppant felszínesek; tetszősők
ugyan a szemével és fülével élvező tömegnek, de az
élesebb, mélyebb elmű itész előtt árnyakká, vagy

„KELET” TÁRCZÁJA.

„A betyár kendője.”

Eredeti népszínmű dalokkal, 4 szakaszban.

Írta: Abonyi Lajos.

(Elsőször adatik szerdán martius 26-án.)

Kolozsvárt, mart. 24 1873.

Nagyobb városban, hol három rendes napilap,
félleg-meddig rendes színház, irodalom és színművé-
siet iránt egyformán érdeklődő rendes közön-
ség van mint nálunk, hol az emberek szemben a
világvárosok lakóinak egymástól való szétszórtságá-
val, elszigeteltségével — még bizonyos patriarchalis
viszonyban éldegélnek egymás mellett, egymás is-
merős közelében; hol minden csak kissé jelenté-
keny esemény is az egész lakósságnak tudomására
jut: közfőrségre, színházra, művészetre egyformán
üdvös hatásának tartanám, ha minden értékkel bírő,
előadásra kitűzött új darabot, legyen az akár ide-
gen, akár hazai termék előadásának napján egy rövid
környofont ismertetéséféle előzne meg.

A közönségnek így támadt bizonyos szelle-
mi fényelme, tájékozottsága, fokozott érde-
klődése fokozná, sarkantyzná az előadó személyzet
művészi buzgalmát, ábrázolási törekvését. Hatvá-
nyozódnék a hatás, teljesebb lenne a műlvezet.De ha nagy Pest városában — hol e gyakor-
latszintén még helyén volna — az egy Szigligeti Edén
kívül nem akadt vállalkozó ilyféle ismertetések írá-
sára, sőt színműírói elfoglaltsága miatt — ő is csak
nehány Schepserei előadás előleges ismertetésére volt
énytelen szorítkozni a „Hivatalos lapok” hasá-
b-

de Pretis ur azon hirre, hogy a nemzeti bank magyar fiókjai a leszámítolást abban hagyták, rögtön kérdést intézett a bank igazgatóságához s ekkor kiűnt e hír alaptalansága. Az osztrák kormány különben tegnap a magyar leszámítolóbanc kérdésében minisztertanácsot tartott, melynek végével a miniszterek ő felségéhez mentek. Végül megemlítjük, hogy Ghyczy Kálmán a képviselőház mai ülésében való megjelenéstől betegsége tartóztatta s hogy a „Hon“ szerint ő is pártolja Tisza Kálmán bankügyi interpellációját.

— **Országgyűlés.** Budapest, márt. 24. A magyar leszámítolóbanc tervéről szóló hírek eljutottak a képviselőház termébe is, hol azokat Tisza Kálmán felemlítvén, ez ügyben interpellációt terjesztett elő a kormányhoz, nem mulasztván el, hogy felemlítsen indokolt beszédében oly dolgokat is, melyek a mily kevésbé függetlenek össze az interpelláció tárgyával, ép annyira csökkentették azon hatást, melyet az különben mindenkinél előidézt volna. S ez volt oka, hogy az idő előtt s hivatkozással a jobboldalra történt reflexiókkal szemben Deák Ferencz szükségesnek tartá kijelenteni, hogy jelenleg, midőn az ügy állását a ház nem ismeri, nem illemben a fenyegetés, s a mire szükség lesz, az a tevékenység, a megfontolt elhatározás, melynek ideje az ügy állásának tisztába hozatalával fog elérkezni. Csanády, ugy látszik, botrányt kívánt előidézni felszólalásával, miért Deák szerinte a házszabályok ellenére szólott, azonban elvette kedvét az uraknak Somsich Pál talpraesett repostjával.

Tarnóczy Gusztáv hasontárgyú interpellációja után felvettett a napirend, melyen a pénzügyi bizottságnak a hozzá utasított s a budgettel összefüggő indítványok és határozati javaslatok iránti jelentései állottak. A ház észrevétel nélkül elfogadta a bizottság javaslatait. Csupán a világkiállítási költségek s a megyék közigazgatási költségeire vonatkozó bizottsági jelentés tárgyalása nyújtott némi érdeket. Amott Zsedényi állott elő ismételve indítványával, melyek azonban a kereskedelmi miniszter és Korizmicz felszólalása után elvetettek; itt a belügyminiszter indokolt a törvényhatóságok számára előirányzott összegek megszavazásának szükségét. A ház a miniszternek a pénzügyi bizottsággal egyetértőleg tett előterjesztését elfogadta.

A főrendiházban szintén a bankügy képezte Somssich Iván gr. egy interpellációjának tárgyát, ki egyúttal a clerus javait kívánta a bankalap beszerzése céljából zálogként lekötötni. Napirenden különben az adótörvényjavaslatok tárgyalása volt, melyek lényegesebb vita nélkül elfogadtattak.

— Az 1874-iki hadügyi költségvetés ordináriuma — írja a „Reform“ — 87.053.499 frt; az extraordinarium 9.222.426 frt. 1873-ra megszavaztatott a rendesben 84.094.247 forint, a rendkívüli 9 millió 221.428 frt. Az emelkedés tehát a rendesben 2.959.252 forint, a rendkívüli 1.795.736 frt. A költségvetés, mely nem jelentékeny, egy magyar tízezered fölállítása is okozza.

Értesítés a háromszéki honvéd-szobor ügyről.

S.-Sz.-Györgyön, 1873. márt. 20.

Háromszék törvényhatósági tisztikara által 1868 ik évben kezdeményeztetett: 184⁸/₁₀-iki szabadságharc alatt Háromszéken és háromszékéről elvérzett honvédek emlékéért, egy az elesettek emlékéhez mé-

ány lesz. Ily két alak között méltán szédelegethet és bukhatik Bendi a számadó gulyás.

Megvallom, szégyenleném, ha csalódnám azon hitemben, hogy egy valóban szépen nemesen írott hazai termékre hivatm föl közönségünk drága figyelmét. Szégyenleném, ha tizenhat éves szinpadí gyakorlaton közörszülődött itélő képességem cserben hagyott volna. No de, majd meglátjuk. Reméljük a legjobbat!

E. Kovács Gyula.

A tavasz egyik hirnöke.

Gr. Lázár Kálmántól.

(Folytatás.)

A falu közelében nyirkos réten kezd meg reggeli vadászatát. Földre irányzott csőrrel léptet figyelmesen a nagy fűben. Egyszerre villámgyorsan csap alá, s felkapva fejét, inyenéz kedveléssel csuszogat begyébe élő békát, mely kis ideig még ott eviczel élő sírjában. Ez tán hozzátartozik a gourmanderiához. Az idő szép tiszta — a vadászat eredményös, mert rövid idő alatt hat-hét békát nyelt el. De az nem elég. Tovább lépdel s egész nyugalmommal nyel el egy vízi siklót (Ringelnatter), odább egy bibicz jajveszékkel s ügyetlen aggodalmával figyelmessé teszi a golyát fészke: az azonnal oda léptet, s mitsém törődve a rácsapkodó bibicze, elszedi tojásait.

A szomszédos virágos rétről pacsirta száll föl, költői dalát csattogatva: talán épen családi örömeit énekli meg; de mit törődik ezzel a telhetetlen zsvány! Fölkeresi fészket s elszedi fiait. Rövid talpra ismét megáll, de most, mintha meglapult volna, fejét kétszer háromszor kapja föl, s mindannyi-

tó szobornak Sz.-Szt.-György városa főterén, és egy kisebbnek a S.-Szt.-Györgyön 1859 június 4-én vívott esaltá alkalmával elvérztettek sirja fölé leendő felállításával, megörökíteni.

Ezen elhatározás végrehajtásával a „Rikán“-beli honvéd egyet és Háromszék törvényhatósági tisztikara kebeléből alakult bizottság bizatott meg, melynek tevékenysége akkor, a kitűzött cél, elérésére kibocsátott hazafias felhívásai folytán keletkezett gyűjtések, és jótékony célú tánczvigalmak tartásában nyilvánult.

Az ezek következtében begyűlt pénzek itten, bármikori visszfizetés kötelezettsége mellett 6% kamatfizetéssel tőkésítetteti határozattak, míg az oly összegre növekedik, hogy a S.-Sz.-György főterén felállítandó szoborra tervezett érczlapra a szabadságharcunk alatt Háromszéken, ugy a háromszéki de, bárhol elvérzett honvédek nevei maradandólag bejegyeztethetők lesznek.

S.-Sz.-György város tanácsa — melynek sorai-ban 184⁸/₁₀-iki szabadságharcosok díszlenek — egykor bajtársaik szent emléke iránti kegyeletből, s mert a szobor ügyét minden átdolgozattal előmozdítani igyekezett, 1871. évben figyelembe vétén, hogy a bizottság rendelkezése alá gyűlt pénzből még a város főterére tervezett szobor költségei is alig fedezhetők a S.-Szt.-Györgyön 1849. június 4-én vívott csatában elvérzett honvédek sirja fölé szobrot emeltetett, és azt 1871 június 4-én mint csata évfordulati napján — felszenteltette. — S.-Szt.-György város közönsége is, a szent ügy iránti áldozatkészségben nem engedvén magát mások által megelőztetni, azon évben elhatározta, hogy a főterén felállítandó szobortalap-költségeit, — a szoborbizottságot részlets terv és költségvetés, beadására utalván — utalványozni tegja.

A szobor bizottság, midőn teendőiben ennyire gyámolítottat, 1872 ápril hó 6-án tartott gyűlésében a S.-Sz.-györgyi főtéire tervezett szobrot Gerendai műterméből — Pesten helyben elkészítve — 2664 forinton megrendelte; az elesettek nevei följegyzését — annak költségessége miatt, ez uttal nem fogantossíthatván — elhalasztotta, és a háromszéki ugy a négy kebeli városi országgyűlési képviselő urakat fölkerde, hogy a bizottságot a szobor ügyében gyámolítván — hassanak oda, hogy a szobor a szerzőes pontos megtartásával — czélának megfelelőleg oly módon készíttessék el vállalkozó által, hogy mentől hamarabb leleplezhető legyen.

Az óta lefolyt egy év, és az igen tisztelt országgyűlési képviselőink közelsimerésre méltó fáradságtalan tevékenységüknek sikerült a szoborügyét oda terelni, hogy a már elkészítettnek bejelentett szobor a napokban leérkezik és leleplezése is pár hó múlva mely idő talapzat elkészítésére igényeltetik — végbevihető lesz.

Minthogy ezek szerint a már elkészítve lévő szobor leleplezése csak időkérdése lehet: alkalomszerűnek tartom, az eddig e célra gyűlt pénzekről számadást, a mennyiben ezek térszűke miatt rövidre közölhetők lesznek, ez utóbbiakban megtenni:

Bevétel:

Az 1871-ik és ápril hava 15-én elfogadott számadás szerint kamatozó tőke 1483 frt. 87 kr.

Ennek azótai 2 évi kamatja 178 frt. 8 kr.

Háromszék törvényhatóságától, a megyéktől küldött 810 frt. 77 kr.

Hat darab cs. arany — 5 frt. 20 kr. 31 frt. 20 kr.

Cseh Sándor volt honvéd alezredes ur által e célra gyűjtött és átadott 93 frt. 87 kr.

Ügyvéd Nagy Károly ur névnapja alkalmával gyűjtött 22 frt.

szor villámgyorsan csap alá, azután egy paizsócót (Kreuzotter, Vipera Torva, Lenz) derékon fogva emel magasra, földhöz vágja, s mikor elalél, még élve elnyeli. Ismét és ismét tovább halad, míg fiaira gon dolva zsákmányával haza szárnyal.

„Egykor oly jelenet tanuja voltam,“ írja Simpson, „melynek látása fölláztatja minden becsületes vadász szívet. Nyugati Poroszország lapályán utazva, zabföldön golyát pillantottam meg, mely félig kiterjesztett szárnyaival csapkodva a vetést, onnan valamit kiűzni látszott. A szekeret megállítva, odafigyeltem. Nemsokára anyafogyót vert fel onnan, melyet még röptelen fiaí sipogva követtek. A fiak nagyobb része a szárnyas zsvány áldozataivá lettek anélkül, hogy segíthetnem volna rajtok, mivel az ut-széli nagy árkot átugorni nem tudtam, s történetesen fegyver sem volt nálam. S a mint elbálik a bibiczekkel és foglyokkal, ugyan ugy jár el a fá-csánosokban is. Az utjába eső apró nyulsüldöket sem kiméli, és Szilézia és Szászország nyulgazdag vadászterületén nem kis kárt okoz. Egyszer egy általam felbonczolt golya begyében nagyon sok méh ma. adványra találtam. S széthányt golya-fészkekben gyakran találtam süldő csontokra, s ekként kétségtelen, hogy a nyulat is üldözi.“

A fentebbiek legalább is annyit bizonyítanak, hogy oly jámbor képet vágó madarunk inkább kép-mutatóhoz hasonlítható, mint jószívú, egyszerű emberhez. De az emberi természetben meg van az, hogy a kit szeretünk, azt, azt oly jó tulajdonokkal ruházzuk föl, melyekkel nem bír, és elvitáztatlan hibáira szemet hunyunk. Így tesznek sokan a golyá-

*) „Székely Hirlap“, „Erdély“ és a „Nemere“ tisztelt szerkesztőit tisztelettel kérem a közlemény szives átvételére.

J. E.

1872. szeptember 2-án tartott bál jövedelme Henter Károly urtól 70 frt. 34 kr.

Id. Gidófalvi János ur által ajándékozott 100 frt. erd. urb. kötvény-pénzértékben 75 frt.

Munkács városa által küldött 10 frt.

Szepes megye alispánjától 1 frt.

Összesen 2776 frt. 13 kr.

Kiadás:

Gerendainak terv készítésért 21 frt. 25 kr.

Gerendainak elő részlet fizetésül postadíjjal együtt 889 frt. 30 kr.

Ugyan annak második részlet fizetésül 889 kr. frt. 20 kr.

Összesen 1799 frt. 75. kr.

Ha ehhez hozzáadatik a Gerendainak teljesített harmadik részletfizetés 888 frt

Összesen a kiadás tézesen 2687 frt. 75 kr. mely a 2776 frt. 13 kr. bevételből levonatván, marad le-szállítási és itteni felállítás költségekre 88 frt 38 kr, melyek azonban ebből nem fedeztethetvén, a mutatkozó hiány a leleplezéskor tartandó bál jövedelméből fog fedeztetni.

Miről a tisztelt közönséget addig is, míg a szobor leleplezési ünnepély részletei a bizottság által közzététetnénk, értesíteni hazafi kötelememnek ismerem.

Séra Tamás,

szoborbizottsági jegyző.

BELFÖLD.

Udvarhelyszék, márt. 18.

(Vége.)

Vessünk immár egy objectív futó pillantást az interpellációra magára is. Igen. Láttuk az élelmes talánt, lássuk mest a medvét, a melylyel mindennapi kenyérét keresi; lássuk a maczkónak főkép 16 lábait, melyek a pokrócz alól kilógnak; igen, szel-lőztessük egy kissé bozontos bundáját kifordítva is.

A barlang, honnan a maczkó interpelláció alak-jában kibúj, a híres Felső-Fehérmegye, melynek 14 községe esetleg a segesvári kir. törvényszék hatáskörébe tartozik Azok között van Moha, ott fészlik egy nagy dominikum, onnan vár K. ur egy kis hagyatéki fityinget. Azt mondják, hogy a mohai, örök-hagyó Udvarhelyt halt meg és így hagyatéka tárgyalására az ottani törvényszék illetékes: nem tudni azonban, ha vajjon a haláleset oda bejelentett-e vagy sem? denique a leltározást, talán a közhalmi kir. járásbíró-ság végezte s a segesvári törvényszék igazán mulasztást követett el az által, hogy az ügy-iratokat, ezen hagyatéki sürgős ellátása végett az udvarhelyi törvényszékhez telegrammon azonnal át nem rugasztotta. Elküldhetett volna akár ezer más mulasztást, hanem azért most nem fájna a feje ime, ez az első lólab, mely ama korszakot alkotó közérdekű interpelláció pokróczá alól ki lóg. Én ugy tudom, hogy más tiszteltes emberek, a saját ér-dekeiket involváló inteppellációkat legalább mások által szokták megtétni.

Fogadni mernék egy nehéz óraláncban, hogy az udvarhelyi törvényszék is kikap, mert ügyvéd-képviselő urnak a perköltségeket borzasztóan szük-markulag liquidálja; mert Orbán Balázst a háztól kikérte és mert a Haller-párt oda delegálták. Csak arra vagyok kíváncsi: vajjon az etédi járásbíró ur szemeiben fog-e majd szálkát keresni?

A bűnügyek körüli mulasztás, „ha igaz volna, — mint miniszter ur magát általánosságban kifejezte — az már, mint igazán közügy elhanyagolása, nagy baj. Hanem [a midőn K. ur ezen kérdést, privát ügyének mintegy leleplezésül szőnyegre val is. Megvesztegettetni engedik magokat e ma-árnak az emberhez való ragaszkodása által, s ez okozza, hogy a ki nem is tagadhatja azon kárt, melyet e szárnyas okoz, azt ellensúlyozottnak mondja hasznos szolgálatai által.

Én sem tagadom azt, hogy ott, hol sok a mér-ges kigyó, a hasz os madarak közé sorozandó, s ép azért nem csodálkozom azon, hogy a török szent madárnak tartja; ott ellenben, hol mérges kigyók gyéren fordulnak elő, határozottan a kártékonyok közé sorozom. Igaz ugyan, hogy a cserebuly-pajorok fölszedése által hasznót hajt; de ezek vadászatára csak a szükség kényszeríti, míg a kárt nem okozó békát, a hasznos gyikot, a méheket, és számos, földön fészkelő kisebb-nagyobb madár fiait pusztítja.

A reafogott jó tulajdonok egyikének fátylát föllebenteni nem fog ártani. Jó barátai, ugy tűntetik föl, mint a kedélyesség mintaképét. Nem akarom teljesen megtagadni tőle a kedélyességet, de tény az, hogy ez oly békés szellemű, csöndes madár gyakran szenvedélyes kitörésekre engedi magát ragadtatni, s nemcsak különben gondosan ápolat fiait utasít-a rendre csőr-ütésekkel, hanem társát is. Félteknysége pedig páratlan a madárvilágban.

Mintán madarunkat meglestük a vadászon, s bonczolás alá vettük jó és rossz tulajdonait, vessünk még egy tekintet házi életére, vándorlására.

Tavasszal, a mint hozzánk beköszönt, azonnal régi fészke kitarozásához lát. Ehhez egy hű, hogy ismernek már százados fészket, mely ivadékról ivadékra szállott. Azonban tisztelet becsület az ily ősrégi golya-kastélyoknak, de azokról azt elmondani nem lehet, hogy valami remek építmények. Az egész keresztbe halomra rakott vastag galyakból áll, és mintán átmerője egy öl, magassága 2—3 láb, s

hozta, akkor öntudatlanul épen annak adott po-csapást, a ki iránt, megválasztatása körül tett, tétetett szolgálataiért, az interpelláció ezen passá, által vélte leróni hálaadóját. Mert ha e részben „szomorú“ a helyzet, a mint azt K. ur „ecsetelt de másfelől nyilvános titok az, hogy Felső-Fehérmegye, — a melyhez politikai administratio tekinté-ben ama 14 község tartozik s a melynek Ugr-Lázár a főispánja — közigazgatási tekintetben v-lóságos Csákszalmája lévén, e miatt a legtöbb bü-tény, különösen a legtöbb tolvajsági eset épen ar-kötségeben szokott előfordulni, a mi már igaz szomorító állapot s a miből az a még szomorító tanúság, hogy ott a rosz közigazgatás, a bűndgy igazságszolgáltatásra zsbbasztólag hat, támogatá helyett annak útjában áll. Nevezzen meg nekem K ur egy modern államot, a hol a rosz közigazgat-mellett, az igazságszolgáltatás, a közjólét érdekében oldhatja meg magasatos feladatát? Hanem persze azon törvényhatóság beduin függetlenségű közegei a melynek főispánja interpelláló ur kegyes prote-tora — hogyan is lehetnének legkevésbé is fele-lősségre vonandók a nyilvánosság előtt? Ott van segesvári törvényszék, döngessük azt; de Felsőfhe-megye Csáki szalmáját csépelni nem szabad, mert főispán fia, képviselő, collega. Ez pedig a második lólab vala.

Harmadik bűne a segesvári törvényszéknek illetőleg harmadik lólabá az interpellációnak, hogy zoltányi és fehéregyházi Haller-birtokok ellen miért foganatosította a zárlatot? avagy nem ismerte a fő-ispán és Ferencz gróf közötti gyöngéd viszonyt? Hogy ismerte volna, Lázár Ádám sem gyanítja holott neki tudnia kellene.

Egyébiránt én nem védem Sustai urat. Sőt inkább, ha hibás, mozdíttassék el stante pede. Ha-nem azon esetre egyet határozottan kikötök: hogy t. i. helyébe nevezsék ki Karsai Ignácot, mert az ő személyében minden natió megnyugszik, különben pedig ezen égető felsőfhehérmegyei kérdést békés-uton megoldani nehéz feladat. Ha a Polizei Revi-sorból képviselő lett, miért ne lehetne törvényszéki elnök?

Tehát — „az interpellationnak veleje a mint azt kivettem, ezekben összpontosult“. Miért is, mint-ha csak interpelláló képviselő ur leleplezett gondó-latait ellette, mintha kártyaiba pillantott volna, igen találóan fejezte ki magát, Pauler miniszter ur, mi-dőn a többekközt ezt mondá: „Ha mégis igaz volna!“

Veres Józsi.

Déva, 1873. márcz. 22.

T. szerkesztő ur!

Becses lapjának idei 68-ik számában a dévai állami képezde tanáira vonatkozó tudósítására, a tanügy érdekében és a t. c. közönség iránti tiszteletből, sietek a következő felvilágosítással szol-gálni.

Valótlan állítás, hogy köztem és tanártársaim között oly viszály fejlődött volna ki, a mely féket vesztett, szenvedélyes gyűlöletté fajult volna s botrá-nyos perpatvart eredményezett volna. Én legalább ilyesmiről mitsem tudok. Tény, csak is az, hogy a megyei tanügy veterán bajnoka gr. Kun Kocsárd ur, mint a dévai képezde igazgató tanácsának buzgó tag-ja, mult hó derekán a közoktatásügyi miniszter ur-tól kiküldve Déván járt és engemet, tanártársaimat és a tanfelügyelőt legtöbbnyire paedagogiai elveknek alkalmazásba vétele iránt, a kiküldő minister urhoz felhatolt irat kban kifejezett véleménykülönbség fölött kihallgatott.

évenként még magosabbra emelik, nem tartozik a ritkaságok közé, hogy egy-egy korhadtt szaruzatu csűrűfelele összeszerelt sulya alatt.

A fészekben, áprilisban 4—5 szennyes fehér ludtojás-nagyságu tojást rak le, melyeket a nőstény egyedül költ ki. A fiak eleinte tehetetlenek és szü-leik által oly gondosan őriztetnek, hogy mig fiaik lábukon állani nem bírnak, soha sem távoznak el egy időben mindketten. E korszakban legérdekesebb családi életök tanulmányozása. A két öreg miként jár egymás kedvében, mint hoznak felváltva egy-másnak egy-egy „delicateset“, például gyikot, vagy kigyót sat.

Aztán elfecsegnek együtt kelepelve a legkü-lönbözőbb modulációkban, mig egyszerre élénk tag-lejtésekkel kísért heves, hangos kelepélést hallatnak. Ekkor már baj van! a házibéke megzavartatott, s oly hatásteljes családi jelenetnek tanui vagyunk, minő több éves házások közt szokott előfordulni változatosság ke vért; a boszantó benne csak az, hogy tettelegességre kerül a dolog, csőrökkel egymás ellenében vitór gyanánt élve. Az egészek vége mint a tragikomédiákban: érzékeny kibékülés.

Mikor a nagyreményű fiatalok szárnyra kel-nek, nagy mozgalom vehető észre az egy községben lakó golyák között. Ekkor kezdik meg manővereiket együttesen röplőkre tanítván fiaikat. Ez junius vé-ge fe észokott történni. Amde a golya nagyon kedvelj a melegt, és már augusztusban észrevéve légmérsék változását az ő felsőbb légrégiójában, előkészüle teket tesz téli útjára. Ekkor valóságos hadtestekbe összevonulva teszik körutazataikat.

(Folyt. köv.)

A tanügy érdekében kívánom ezt, valamint azt is tudatni, miszerint a dévai m. k. fitanító képezdeben alkalmazott tanárokat a társadalmi miveltésük, feketeszett szvenedélyes gyűlöletre és botrányos perpatvarra ragadni soha sem fogja engedni, hanem, mint eddig, úgy ezután még pontosabban hivatásuknak fognak élni. A t. tanfelügyelő ur is bizonyosan osztja ezt az állítás igazságát. „Le peuple qui a les meilleures écoles est le premier peuple, s'il n'est pas aujourd'hui il le sera demain” s tövises pályáján a magasztos céljé fel fogja e nemes népet lelkesíteni. *)

Koós Ferenc,
igazgató gondnok.

Törvénykezési csarnok.

A kolozsvári kir. törvényszékénél folyó hó 20., 21., 22-ik napjain a következő nyilvános végtárgyalások tartottak.

1. Katz Móricz lopási bűnügye. Elnökölt Szentiványi Gyula, a kir. ügyészség részéről jelen volt Drágos Elek. Vádolt f. év január 11-én a helybeli Orbán József kávéházába menván, ott egyetemi hallgató Haskuj Mártonnak egy asztalra letett felső kabátját magához vette, s azzal odább állott. Káros a 28 frtra becsült kabátját egy pár nap múlva egy idegen egyénen megtalálván, utána indult a tettesnek, s a rendőrség közbejvetelével sikerült is őt megtalálni. A kir. ügyész 8 havi súlyos börtön büntetést kért kiszabtatni, azonban a törvényszék az enyhítő körülmények alapján két havi egyszerű börtönrre ítélte el. Vádolt az ítéleten megnyugodott, a kir. ügyész azonban az ellen fellebbezett.

2. Pelczet Antal lopási bűnügye, törvényszék s ügyészség részéről jelen voltak a fennebbiek, ekeke kivül vádolt, s a káros Nagy József szöcs mesternél dolgozván ettől egy 50 frt értékű Sebastopol-féle bundát lopott el. A kir. törvényszék ezen tényért két havi egyszerű börtönrre ítélte el, a melyen vádolt megnyugodott.

3. Togya Juon súlyos testi sértési bűnügye. Elnökölt Szentiványi Gyula, jelen volt Bodor László kir. alügyész, ügyvéd Tamási Sándor védő. 1866 év tavaszán, több felső-szováti lakos a marháikkal a Kolos mvaros határán praevicálván, Togya Juon határ-pásztor a városba ment s ezt bejelentvén, két esküdt s még két társa kíséretében kiment, hogy a kártevőket megzalogolja. A záloglás közben azonban veszekedés, s ebből verekezés támadt, a mely azt eredményezte, hogy f.-szováti Balázs János a fejére két súlyos sértést kapott, s egy pár társa pedig szintén megveretett. A szakértők hivatalos meg, ezek a felvett leletből a tény súlyos testi sértést constatirozták, a minek folytán a kir. alügyész s védő meghallgatása után Togya Juon súlyos testi sértésért 8 havi börtönrre Bán János, Balog János, Rácz Péter s Dezső Miklós egyenként 30—30 napi fogságra ítéltettek. Ezen ítélet ellen valamennyien fellebbezést jelentettek be.

4. Relig Gyula ellen nyilvános hatalmaskodás bűnténye, a törvényszék s ügyészség részéről jelen voltak a fennebbiek, mint vádlottak Relig Gyula s Szelezsán Alexa. A tény a következő: Pánczél Albert vidéki színművész, m. 1872. év január havában Zilabról Kolozsvárra utazván, január 24-én este fel megérkezett Nagy-Petri községébe, s itt a falusi fogadóban megszállván, elindult a községi birtokosokhoz segélyt kérni. A többiek között bekopogtatott Relig Gyulához is, a ki azonban nem a legszelidebben fogadta, hanem reá rivalt, s utiigazolványa előmutatását kérte. Pánczél Albert ezt a fogadóban hagyván a máhái között, egy fél órai halasztást kért, s visszatért azt elhozandó. Mielőtt azonban elvitte volna, előbb enni kezdett, s csak egy óra lefolyta után tért vissza Relig Gyulához, a kit miután már nem talált otthon, újlag a fogadóba ment s folytatta, a megkezdett evését. Rövid idő múlva azonban megjelenik Relig Gyula szuronyos puskával, s a színesre támad, s azt felszólítja, hogy őt kövesse, s miután ez engedni nem akar; hajánál fogva az asztal mellől kirántja, s Szaláncza Alexa által vasra veretve, 36 óráig elzárva tartotta. A vizsgálat ezért megindítottatván, Relig Gyula előbb azzal mentegetőzött, hogy ő ezt csakis a falusbíró rendeltére tette, de miután a falusbíró ezt merőben tagadta, s különben sem tehető fel, hogy egy birtokos ur, egy közrendű falusbíró ilyes rendeltetének engedjen, a végtagyalás alkalmával a kir. alügyész kérte, hogy Relig Gyula s Szelezsán Alexa, a személyi szabadság jogosítatlan korlátozása által elkövetett nyilvános hatalmaskodás bűntényében mondassanak ki bűnösöknek, s ezért az első nyolcz, a második négy havi súlyos börtönrre ítéltessék el. A kir. törvényszék az ítéletet ezen módon hozván, Relig Gyula ez ellen fellebbezett, a társa azonban megnyugodott, s bűntetését azonnal meg is kezdette.

Tizedik közlemény a „Székely pályadíj” ügyről. *)

Végre beküldötte Kézdi-Vásárhely városnak a majorsági pénztárából tett 30 frt adományát, valamint azon városi polgároktól és polgárnéktől városi

*) Kolozs-doboka megyei néptanítók közönyének **) t. szerkesztőjést kérem e nyilatkozatom átvételére, K. F.

**) A „Kelet” is e lapból vette át fenérített hírt.

képviselő s egykori honvéd százados Tóth Sámuel ur által gyűjtött következő adományokat: Tóth Sámuel 5 frt, Benkő Dániel 5 frt, Tóth István 4 frt, K. Horváth Elek 5 frt, Szabó Mózes 5 frt, Kovács Izra 3 frt, Nagy Ezekias 5 frt, Balog Sándor 1 frt, Tóth Mihály 1 frt, Dézsi Mihály 2 frt, Kovács István 1 frt, Hankó László 1 frt, Dézsi Bálint 2 frt, Szotyori Dániel 1 frt, Jancsó Károly 1 frt, Nagy Dániel polgármester 2 frt, Szöcs József számvevő 1 frt, Papp András tanácsos 1 frt, Nagy Gábor városi kapitány 2 frt, Csizsár Mihály 2 frt, ifj. Csizsár József, 1 frt, Kovács Ferenc gyógyszerész 1 frt, Kovács István segédpap 1 frt, Baka Lajos 1 frt, ifj. Dávid István 1 frt, Köllönte László 2 frt, Klinglein József 1 frt, a nemes lakatos, pléhés és kovács társaság 2 frt, Mihály József 1 frt, Fitrus Márton 1 frt, Mihály Ádám 60 krt, Jancsó Mózes kereskedő 50 krt, Dobai Sándor gyógyszerész 1 frt, Kovács Áron kereskedő 1 frt, Szöcs Mózes 50 krt, id. Nagy László 2 frt, Doctor Sinkovics 1 frt, Fejér Lukács 2 frt, Zakariás Kristóf 1 frt, Török Bálint 1 frt, Székely János ref. pap 2 frt, Kovács Károly törvényszéki ülnök 2 frt, Jakab Ferenc fia 1 frt, Bányai Gerőné 1 frt, Molnár Ádámné 1 frt, Dobál Kristófné 1 frt, Jakab István 50 krt, Császár Lukács 2 frt, id. Dávid István 1 frt, Szöcs János 50 krt, Boriszak István 30 krt, Fülöp Jósias 50 krt, Szöcs Sámuel 50 krt, Páljános Nándor 15 krt, Páldéák Pál 1 frt, Keresztes István 30 krt, Kovács Károly kereskedő 50 krt, Krinitzki Károly 20 krt, Kovács Gergely 15 krt, Balog János 10 krt, Bene Albert 15 krt, Málnási Kristóf 30 krt, Fejér Bogdán 30 krt, Győrbíró Lajos 50 krt, Simó József 50 krt, Nagy József mészáros 50 krt, Cseh István pallér 50 krt, Orosz István orvos 1 frt, a nemes mészáros társulat 4 frt, Szász István 50 krt, Bagoly József főhadnagy 1 frt, Kovács Károly főhadnagy 50 krt, Geze György törzsmester 30 krt, Különte Antal törzsmester 10 krt, Molnár Jósias 50 krt, Tóth Dániel 50 krt, Mazinger Sándor 20 krt, Gecsi István 1 frt, Hosszu Ferenc 1 frt, Szabó Gyula 50 krt, id. Donáth József 2 frt, Csia Károly 1 frt, Finta János 20 krt, Barabás Károly 1 frt, Szatsvai Sándor 1 frt, Szotyori József 50 krt, Vas János 1 frt, Molnár Dénes 10 krt, Baricz A. 20 krt, Fekete Albert 1 frt, Benkő Pál 1 frt, Pap Adolf 50 krt, Elekes Endre 1 frt, Kovács István 1 frt, Dobay János 50 krt, Székely László 50 krt, Fejér Károly 2 frt, a nemes timár társulat 2 frt, Wellenkeiter György 1 frt, Szász József 20 krt, a nemes csizmadia társulat 2 frt, Csizsár József csizmadia társulat elnöke 50 krt, Szotyori János alelnök 50 krt, ifj. Pap András jegyző 40 krt, Dézsi János csizmadia 40 krt, Sáska Antal csizmadia 50 krt, Fejér Ferenc 20 krt, a nemes cipész társulat 1 frt, Kupán József 1 frt, Kelemen Ambrus 1 frt, Bara Örszéb gymnasiumi tanár 40 krt, Valent István gymnasiumi igazgató 1 frt, Dávid Pál gymnasiumi tanár 1 frt, Feil Ede gymnasiumi tanár 1 frt, Kovács Lajos Barna K. gymnasiumi tanár 1 frt, Kacza György elemi tanító 1 frt, együtt 164 frt 75 krt.

László Mihály főispán ur eljárása, Kézdi-Vásárhely és S.-Szt.-György példényszerű adakozása a pályadíj-gyűjtés folyamában a mai napig a legnagyobb momentum, 202 háromszéki székely járult az előírt összeg által a nemzeti ügyhöz: férfiak és hölgyek, ifjak és öregek, magánosok és képviselő testületek, czéhok; csak a tisztelt főispán ur falujában 34-en irtak alá 90 frt és 32 krt; S.-Szt.-Györgyön 42 honfi és honleány, Kézdi-Vásárhelyen 123 honfi és honleány, közöttük valamennyi czéh társulat, a lelkesedés örmével hozta meg áldozatát! Ez oly dicsőséges hazafiság, mely előtt kalapot kell emelnünk! Ily jelenetek gyógyító ir s vigasztaló felelet a költőnek, a ki borusan zengi a hős székely nép földéről.

Oh e várak, s őseid sirhalma
Kérlek tőlem: hol Attila népe?
Él e még a székely? s ha él, merre
Szabadsága, neve, dicsősége?

A multkori közleményemben kimutatott 1012 frt 49 krhoz adva a ma betett 305 frt 37 krt, a kamatozó összeg tesz 1317 frt 86 krt, ehez adva a fizetetlen levő 121 frt 62 krt, az egész székelypályadíj-alap ma tesz: e z e r n é g y s z á z h a r m e n c z k i l e n c z f o r i n t o t n e g y v e n n y o l c z k r a j e z á r t.

Mély köszönet az ismételve említett főispán urnak, a többi gyűjtőknek, székely véreimnek nemzeti ügyök, nemzeti ügyünk ezen tetteben nyilatkozó szeretetéről.

Kolozsvárt, március 22-én 1873.

Jakab Elek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, mart. 22. 1873.

— Tisztelettel kérjük t. olvasóinkat előfizetéseik megújítására, nehogy a lap küldetésében fenakadás történjék. A „Kelet” programját maga a lap szolgáltatja, előfizetési föltételeink pedig a lap homlokán olvashatók. Az előfizetési pénzek beküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használatát.

— A hivatalos lap vasárnapi száma a következő legfelsőbb kéziratot közli: Kedves gróf Pejacevich! A Szerém- és Verőcezemegyékben uralgó, s tudomásomra jött inség enyhítésére önnök ide zárva tizezer forintot küldök, s meghagyom, hogy e segélyt az ön által legcélszerűbbnek vélt módon haladéktalanul a fennemlített czélnak juttassa. Kelt Gödöllőn, 1873. évi mart. hó 17-én. Ferencz József, s. k.

— A lövölde ügyében kinevezett id. bizottság tegnap délelőtt kiszállott a helyszínre, az építmények helyének meghatározása végett. Ezenkívül egy építetett bizottságot nevezett ki Tompa János, Grosz Károly, Ritter Gusztáv, Dobál Antal, Zimmermann Henrik s Móricz István személyeiben. Végre kérés határozott intézni a városi tanácshoz a lövölde épület telekkönyvezésének megengedése, a szű aeges gátok megkésztése s az uszoda mellett a szigetre vezető hidra már előirányzott 200 frt utalványozása iránt.

— Vasárnap, március 23-án a „Csikóst” adták elő. Könnyen folyó előadás volt, néhány igen sikerülten ábrázolt alakkal. Mátrai mintha csak egy eredeti kép után másolta volna alakját, annyira találó kifejezője volt az arány, alattomos Ormódi Benecének. Dékány Róza (Rózi) magyaros zamatu énekeivel több ízben zajos tapsokat nyert. Berényi (a csikós) sok igyekezettel fejtett ki játékában, s énekeiben. Kellemes meglepetést csinált nekünk Kendi, Márton csikóst oly sok eredetiséggel játszván, hogy nem is igen hagyott fenn kívánni valót. Márton (Georges) és Körösné (Labdaesné) jó két typicus alakot mutattak föl. Közönség csekély számmal. Hétfőn Gerecsné M. L. asszony és Fektér F. utolsó vendégfelléptü Gounod szép operáját „Faust”-ot adták. Midőn nincsen miben válogatnunk, meg kell elégednünk a tegnapi „Faust”-hoz hasonló előadással is. Tetszett, mert nálunk az operának ritkán van alkalma tetszeni. Gerecsné (Margaretha) és Fektér (Faust) megállapodott rutinental, s — kivált ez utóbbi — a megállapodási ponton túl levő hangerővel játszták szerepeiket. Marcell (Mephisto) és Zajonghi (Valentin) erőteljes, csengőbb hangjaikkal ki tudták emelni a melodia szépségét. Medgyaszai (Siebel) különösen a „Helyettem kis virág” kezdetű dallal zajos tapsokat nyert.

— A földmívelés, ipar, és kereskedelemügy m. kir. miniszter Werulni Ernő kolozsvári m. kir. táviradigazgatási titkár m. kir. táviradigazgatóvá nevezte ki, és ezen minőségben a kolozsvári m. kir. táviradigazgatóság vezetésével bízta meg.

— Az akadémia tegnapi ülésén a „Valeria” pályadíjt nyert szomorujáték jellegű levelét felbonták s kitűnt hogy a mű szerzője csakugyan Szigligeti Ede. Megéljenek a koszorú színműrőt. Felolvasás kettő volt. Ballagi Mór mutatá be Beöthy Leo egy munkáját, mely Schrader „Die Keilinschriften und das alte Testament” című munkája nyomán, Juda Izrael, e két héber királyságnak Arammal való viszonyait tárgyalja az assyr ékiratok világánál Izrael elpusztulásáig. Aztán Barna Bálint tartott érdekes nyelvészeti előadást „az ikes igékről.” Jövő hétfőn összes ülés lesz, melyben a Karácsonyi-pályázatról szóló jelentést terjesztik elő, Nagy Iván pedig emlékbeszédet mond Erdy János felett.

— Szász Károly köztisztletben állott anyósa: özv. Bibó Károlyné szül. Péter Zsuzsánna asszony e hó 18-án 64 éves korában Halason elhunyt, minden családi erénnyel felruházott derék magyar nő volt.

— A Sz. István-társulat közgyűlést tartott, melynek folyamából feljegyezzük a következő érdekesebb mozzanatokat. Ülés megnyitással 7 tagu küldöttséget nevezett ki elnöklő Cziráky János gr. a hg. primás meghívására, ki is megjelenván a hívek között, egy erős philippikával köszönt az államra a kihívás pobarátt; a mi természetesen tetszett igen nagyon. Utána Cziráky János gr. szolt, kinek beszédéről igen helyesen jegyzi meg a „Magyar Állam”, hogy ő hűségének visszhangja volt, és hogy a régi századokba varázsolta vissza. Tökéletesen igaz. Feljegyzésre legméltóbb eseménye a gyűlésnek azonban az volt, hogy a hgprimás 100 arany pályadíjat ajánlott fel s tűzött ki egy „a katolikus igényeknek megfelelő” magyar földrajzi tankönyvre. Érdekes és tanulságos munka lesz, ha megérjük, ez katolikus keresztény geographia. Ezenkívül üdvözölés és hódoló feliratot határoztak el a pápához. Egyéb baj nem történt.

— A gy.-sz.-Miklósi kir. törvényszékénél megürült II-ik osztályu jegyzői állomásra a pályázati ki van írva. A folyamodványok négy hét alatt nyujtandók be az említett törvényszék elnökéhez.

— Burchardt Károly, csendőr őrmester Udvarhelyről 14 frt. 25 krt, Imre Sándor Marosvásárhelyről 8 frt és Ormos Ferencz Bécsből 5 frtöt küldöttek be a munkaképtelenné vált nyomdászok alapítókegyének gyarapítására. Köszönettel vettük s átszolgáltattuk az egylet elnökének.

— A kolozsvári iparos kölcsön-pénztár f. hó 30-án vasárnap d. e. 10 órakor a városháza közgyűlési 4-ik számú termében évi közgyűlést fogja megtartani, melyre az egyesület tagjait az igazgatóság meghívja, egyszersmind értesítettnek a tagok, hogy szabályszerű igazolványaikat az egylet helyiségében f. hó 27-én és 28-án reggeli 9 órából 12-ig és d. n. 3-tól 6-ig, jogaik gyakorolhatása tekintetéből kienni sziveskedjenek.

Pályázat. A torda-aranyosi gazdasági egylet részéről pályázásra bocsátott azon kérdés:

„melyek azon három fejr bort és azon 2 pint bort adó legfeljebb szőlőfajok, melyek Tordától keletre Keczig és délre Felvinczig mívelés alatt levő szőlőhegyekben a legértékesebb bort szolgáltatják,” miután jelen év februárius huszannolezig mint a pályázatra kitűzött határnapig, csakis egyetlen értekezés érkezett be s az a bíráló bizottság véleménye szerint a mértéket nem üti meg — ezennel újból pályázatra bocsátatik. Jutalma 10 drb. cs. k. arany. Az értekezések beküldési határideje f. évi oct. 15-ik napja kizárólag. A dolgozatokidegen kézzel iratva s az író nevét jelíges pecsétessel levélkébe rejtve, a torda-aranyosi gazdasági egylet választmányának Tordára czimezve lesznek a kijelölt napig beküldendők. Közli Nagy Dénes, a torda-aranyosi gazd.-egylet titkára. *)

— Valaki, a ki úgy látszik a bécsi fiakke resenél járt iskolába, Jacobi, színházi karnagy neve alatt, nyílt levelet intéz, a M. Polgár utóbbi számában, lapunk szerkesztőjéhez, ha szokta-e a Kelet kéziratait előre olvasni; zeneértő-e; miért árt e lappal a színháznak s miért engedi, hogy valami „begriffstüzig, higveleju gyermek” a Bűvös vadász itteni előadásáról azt mondja a „Kelet”-ben, hogy a darab dallamai nem a legkitűnőbben valának ő sz-sze állitva. A szerk. ur nekünk engedve át a J. urral való polemizálás „dicsőségét” — ime hát pár sor, ha minden áron beszéltetni akar magáról. Az első kérdésre az az adoma jut eszünkbe, hogy Deák Ferencz egykor azt kérdezte b. Kemény Zsigmondtól: „Te Zsiga, szoktad-e te olykor-olykor a „Pesti Naplót” olvasni?” Igaz sem a „Kelet” nem „Pesti Napló,” sem Szász Béla ur nem b. Kemény Zsigmond, de talán meg Jacobi sem épen egészen Deák Ferencz. — Lapunk szerkesztője, mint töle értjük, nem zeneértő, sőt készségesen elősméri, hogy a zené felül még nagyon sok dologhoz nem ért. Nem tudjuk Jacobi mennyire ért a harangöntéshez, de, hogy az írói illemről, a szerkesztő és a munkatársak viszonyáról és a szabad vélemény nyilvánításról idejéja sincs: azt látjuk a neve alatt megjelent nyíltleveléből. Jakobi, úgy látszik, azt hiszi, hogy a szerkesztő és a munkatársak valami zenekar, hol a szerkesztő vezény-pálczája intésére a napi hírek nagydobosa épen akkor zudítja meg bum-bum-ját, a mikor a vezénylő kívánja. Majd, ha más iskolába is ellátogat, a veleje is megbiggadhat s fogalmi is megtisztulhatnak, s — ha ugyan lehet kilitásunk, e mostani proba után, hogy egy évek hosszn során magyarok közt élő, de ja magyar nyelvet és zenét teljesen semmibe vedő uri ember bár oda qualificalodjék, hogy megértse azt, a miről nyíltlevelet ír s csak hozzá is vessen egy magyar író önbecszerzéséhez, tisztességebb kérdésére majd so-lidabb felelettel is szolgálhatunk.

Hogy pedig a kolozsvári színháznak váljék Jacobiolyan jó akarójává, mint a „Kelet,” szívünk-ből ohajtjuk. Et nunc vale! ego quidem valeo. (Rovatvezető.)

— A n.-enyedi piac árak martius. 13-án 1 ausztr. mérő tisztabuzs 5 ft 80 kr. rozsa 4 ft 60. elegybuza 5 ft — kz. zab 1 frt 30 kr. Széna 1 ft. 70 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 12 frt. — kr. Marhaus fontja 20 kr. Konyhaliszt 12 kr. Borsó mérőjeh lencse 20, paszuly 10 kr. —

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten márcz. 26. 10 ó. p. d. u.
Érkezett márcz. 26. 11 ó. 13 p. d. u.

Ministereink Bécsből hazaérkeztek. Sikerült leszámítoló bank alapítása elé járulni minden akadályt eltávolítaniok. Királyunk magyar állásponton áll; a dologba az osztrákok szintén megnyugodtak. Képviselőház ma nyilvános ülést tart a képviselők napidíjának tárgyalásán.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyílttér. *)

Ama Bösendorfer-féle zongora,

melyen Menter Zsófia k. a. f. hó 16-án hangversenyén játszott s mely egyedül ez alkalomra küldött le a legjobb hírnévnek örvendő zongoragyáros által Bécsből, az eredeti gyári áron 680 forintért eladó.

Stein János
könyv- szemelő-kereskedése.

Czetz János és társa

Tisztelettel tudatja a nagyérdemű helybeli és vidéki vásárlóival, hogy az idei tavaszi időnyre a jövő hét elején megérkeznek nagyválasztékban tavaszi sétatfelöltők, selyem és szőr-köntöskelmék, napernyők, kesztyűk és finom topánok.

*) E rovat alatti közléteket csupán a sajátóhatóság irnyában vállal felelősséget.

*) Kértemek az erdélyi apok e közlés felvételére.

Hivatalos.

Sz. 414. 1873. (156) (1—1)

Pályázat.

Nemes Kolozs megye mocsijárásiában következő körjegyzői állomásokra ezennel pályázat nyitattik.

1. Mocs körjegyzőség, Botháza, Tóháza, Alsó-Szováth községekkel székhely Mocs.

2. Pusztakamarási körjegyzőség, Szombattelke, Novaly, Nagy-Sármás és Kis-Sármás községekkel, székhely Pusztakamarás.

3. Báldi körjegyzőség, Velkér, Méhes, Csetelke községekkel, székhely Báld.

4. Magyar-frátai körjegyzőség, Berkenyes, Aranykút, Szopor községekkel, székhely Magyar-Frát.

5. Magyar-kállyi körjegyzőség, Vajdakamarás, Keszü, O. Gyéres, Felső-Szováth községekkel, székhely Magyar Kálly.

6. Magyar-Palatkas körjegyzőség, Magyar-Leyén, Pete, és Katona községekkel, székhely Magyar-Palatka.

Pályázók felhívattak az 1871. évi XVIII. t. cz. 74 és 83. §-ai értelmében felszerelt folyamodványokat folyó évi **április 10-ig** aláírt szolgabíróhoz beadni.

Mocs járás szolgabírájától.
M. Kállyán, márt. 23. 1873.
KOMIS LAJOS,
sz. bíró.

(145) (3—3)

Árlejtési hirdetmény.

Belső-Szolnokmegye „RUDOLF” című nyilvános kórháza igazgató-sága részéről ezennel tudomásra juttatik, hogy ezen kórház betegeinek folyó év április hó utolsó napjáig bezárólag terjedő élelmezése folyó év **április 8-án délelőtt 10 órakor** a kórház irodájában tartandó nyilvános árlejtés útján a legolcsóbbért vállalkozónak haszonbérbe fog adatni.

Vállalkozni kívánóknak az árlejtés megkezdése előtt 60 frt o. é. b. natpénzt kell letenni, mely a vállalkozóul maradóra nézve benn fog maradni, a többieknek pedig az árlejtés bevégezése után azonnal vissza fog adatni.

Az árlejtés részletes feltételei a kórház irodájában mindenkor megtekinthetők.

Az árlejtés megkezdése előtt írásbeli szabályszerű ajánlatok is elfogadhatók.

Déész, 1873 mártius 20-án.
Körösfői József,
gondnok.

Sz. 451. 1873. (155) (1—3)

Pályázati hirdetés.

Udvarhelyszék sz. kereszti járása 6 körjegyzői állomására ezennel pályázat nyitattik:

Mindenik állomás javadalma 400 frt fizetés és 50 frt szálláspénz.

A választások tartatni fognak:

1. Fiafalva, Alsó-Boldogasszonyfalva és Új-Székel községekből alakított körre nézve Alsó-Boldogasszonyfalván, mint székhelyen 1873. **április 15-én.**

2. Szentersébet, Nagy-Solymos, M. Hidegkút és M. Zsákd községekből alakított körre nézve Szentersébeten, mint székhelyen 1873. **április 16-án.**

3. Csekefalva, Szent-Ábrahám, M. Andrásfalva, Gagy, Kis-Solymos községekből alakított körre nézve Szent-Ábrahámon, mint székhelyen, 1873. **április 17-én.**

4. Rugonfalva, Alsó-Simonfalva, Szent-Miklós, Kis-Kede, Nagy-Kede és Betfalva községekből alakított körre nézve Rugonfalván, mint székhelyen 1873. **április 18-án.**

5. Kis-Galambfalva, N. Galambfalva, Détsfalva, Magyarós, Dobó és Vágás községekből alakított körre nézve Nagy-Galambfalván, mint székhelyen, 1873. **április 19-én.**

6. Keresztur 3 községben mint központon a városházánál 1873. **április 21-én.**

A pályázni kívánók az 1873-ik évi XVIII. t. cz. 74-ik §-sa értelmében a törvényhatóság állandó szakbizottsága által kiállított bizonylattal felszerelt folyamodványokat a választásra kitűzött idő előtt 24 órával aláírthoz adják be a körjegyzői állomás világos megjelölésével.

Székel-Keresztur, mártius 21-én 1873.

SEBESI ALBERT,
dalló.

(32)

(10—5)

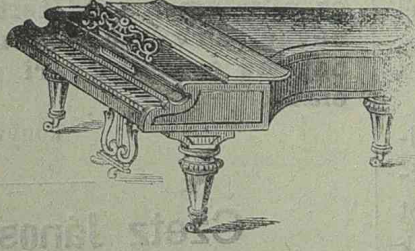
Valódi
PÁRISI
és
STUTTGARTI
harmonikumok

Párisi Pianinok
kaphatók

Kis szárnyzongorák és
PIANINOK,
ZONGORÁK
kicsérélhetők
és
kibérelhetők.

TRISKA FERENCZ
(a kolozsvári zene-conservatorium hangszerszállítója)
zongora- és hangszer-tárában
KOLOZSVÁRT.

ZONGORA
javítási
műhely.

Mindentféle
HEGEDÜK
és **citerák,**
sat. sat.
húrok és
egyéb
hangszerrészek.

Kivánatra részletes árjegyzékkel is szolgál.

(146) (2—6)

Vizgyógyászati jelentés.

Mindazon szenvedők, kik a természetes, (viz) gyógyászatban netalán bizalmukat helyeztetik ezennel, értesítetnek, miszerint a „**kolozsvári vizgyógyintézet**” a kor igényeinek megfelelőleg újabban felszerelve f. év **április 1-ső napján** leszálított árszabály mellett újra megnyitattik.

Az illetők szíveskedjenek ebbeli szándékukat intézeti orvos t. **Velis Simon** úrral (májális utca 2. sz.) mielőbb tudatni.

Kolozsvárt, március 21-én 1873.

Kolozsvári Központi Egyetem, az Igazgatóság.

(153) (1—20)
Az emberi nem százezeri köszönhetik szép hajukat
az egyes-egyedül létező
legjobb és legbiztosabb

hajnövesztő-szer-nek.

Nincs már jobb valami

a haj
előmozdítására

mint a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfinnyesebb és legcsodálatosabb sikerrel koronázott, és **6 es. kir. apostoli Felsége I. Ferencz József** Magyarországi és Csehországi királyja s ausz-

növésének

és fentartására,

triali császár stb. által 1865. évi nov. 18-án **15.810—15.892.** sz. a. az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve császári királyi kizárólagos szabadalommal kitüntetett

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyei is teljhajzattá válnak, a szürke s vörös hajzat sötétzínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindenemü korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt tökéletesen és mindenkorra meggyógyítja, s a hajnak természetes fényt ad, és **hullámszerűvé**

képezi és a legkisebb korig megőrzi az őszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítása által azonkívül még fűdését is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) **1 frt 50 kr.** postán küldve **1 frt. 60 kr.**

Ismét-eladók ill. elengedésben részesülnek.

Gyár és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben

POLT KÁROLY

állatszertész és több es. k. szab. tulajdonosnál

Bécsben, József város, piaristautca, 14 szám saját házában.

a hova minden írásbeli megrendelés, intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utánvét

mellett a leggyorsabban teljesíttetnek.

Főraktár: **Kolozsvárt: Wolff János** gyógyszerárán és **Csapó Sándor** nagy Bazarjában, **Schiesz Károly** gyógyszerésznél **Balázsfalván** és **Jekelius F.** gyógyszerésznél **Brassóban.**

NB. Valamint minden kitűnő gyártmányról, egy már ennél is utánzások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kérek mindenkit, hogy vásárlás végett egyedül a fentebbi raktárhoz forduljon s **Polt Károly** bécsi reseda-göndörítő-kenőcsét világosan megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre.

(152) (1—1)
IV-ik és utolsó előtti fölállítás.

Bergheer színháza

kisér tet és rémjelenésekkel.

Kolozsvárt, a FÖTÉREN.

Ma regymint naponta esti 7 órakor előadás.

Műsorozat:

I. SZAKASZ:

Theatre pitoresque. A lago maggiore a boromai szigetekkel. Gyalogolók és hajók élénkítik a partokat s a tavat.

II. SZAKASZ:

Bűvészet, természettan, képzlet.

1. Az ingóra
2. A fénynyő
3. Alladiu bűvtora
4. Játék egy díval sat.
5. Egy oktató készülék
6. Divatos tárcza.
7. A senagali férfi mint tyuk.
8. Egy liqneur palaczk,
ZARADEKUL: Emlékgyakorlatok e cím alatt: „a prevorsti látnok-
nő”: előadja Bergheer asszony.

III. SZAKASZ:

Laeh haus varázsmalma, öreg nők ifjává tételére.

IV. SZAKASZ:

Mechanikai világábra, hydro-oxigen gázkészlet segélyével. Egy hajó evez nagy tengeren, vihar támad, a villám az árboczekba csap, a hajó tönkre megy, az idő földetül, szivárvány tűnik fel, a hajósnép megmenekszik.

Oroszlányudvar az Alhambrában. A nagy szökőkút egész s. in pompában működik.

Forróégyövi táj vizeséssel. Az előtérben egy krokodil száját mozgatva, egy kigyó csuszka a láttéren át.

Svájezi havastáj alppírral.

St. Germain egyház. Processio mozog rajta át.

Sebastopol lövöldözése egy francia ütgeből éjjel. Az elő-
vénél tisztán lehet szemmel kísérni a bombákat stb.

Szobor, fényképek: Amor és Psyche, leány galambokat táplál-
va, Zephyr és Flóra, Satyr sat.

Comicus képek. Mayer nagynéne kávéit öröl. Táncloló chinai
Hans és Gréte csokoládának. Schüffelmayer torzarcza. A gumminyak. Egy
fő, mely nevet és sir sat.

A kalaidoscop brillans-színjáték.

Kedden, ápril 1-én kezdődik az 5-ik cyculus; vasárnap, ápril 6-án
utolsó előadás, elutazás előtt Debreczenben.

Stein Jánosnál Kolozsvárt megjelent s általa minden magyarhoni könyvárusnál megszerezhető:

Községi faiskola.

Alapvonalok a gyümölcstenyésztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Kócsi Károly**, a kolozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy tervlappal.)

Nagy 8-rét, X. és 200 lap. Ára **1 frt 50 kr.**

A gyümölcstenyésztés nem véteérág ugyan a szoros értelemben vett gazdaságban, annyi mégis bizonyos, hogy ha a munka több száz, ezer, vagy csak néhány holdon foly is, annak a gyümölcstermelés mindig kellemes kiegészítő része, egyik biztosan kamatozó oldalága lesz. Meltóbban, mint a gyümölcstenyésztésről, egy munka-káról sem lehet azt a sokat magába foglalt pár szót elmondani, hogy: abban a hasznos a gyönyörűséggel ölelkezik.

E könyvecske különösen a községeknek, néptanítóknak, kis birtokosoknak van szánva. Célja az, hogy oly helységeknek, tanítóknak, melyek és kik gyümölcstenyésztéssel eddig nem, vagy csak kis mértékben foglalkoztak e munkát kalauzolja s alapvonalait megismertesse.

A szép, a szabad természet napja a mienk is; dolgozzunk, míg alatta élünk. Csupán tölünk, szorgalmunktól függ, hogy az mindnyájunk számára érleljen zamatos gyümölcsöt. Foglaljuk el azért a nekünk jutott tért mindenütt. Érettünk is dolgoztak apáink; munkáljunk mi is magunkért, unokáinkért.

Assunk, plantáljunk, fákat növeljünk!

Ugyan csak

Stein János Zenemű kereske-
désében kaphatók:

SZÉKELY IMRE 25-ik magyar ábránd „Repülj fecském ablakára,” s ezt a „Kerek erdőt járom én” népdalok felett. Ára 1 frt 50 kr.

Továbbá: ugyancsak **Székely Imrétől:** 27-ik magyar ábránd

1) Be szomorú ez az élet énnékem.
2) Beh sok falut, beh sok várost bejártam.
3) Nézz rózsám a szemembe, népdalok felett. Ára 1 frt 50 kr.

Igen kedvelt és helybeli zenekaraink által játszott keringők:

Les Gardes de la Reine. Valse.

par D. Godfrey.

Ára 1 ft 5 kr.

La Bouquetière. Valse.

par D. Godfrey.

Ára 98 kr.

La Reine des Roses. Valse.

par D. Godfrey.

Ára 98 kr.

(150) (2—3)
Haszonbéri hirdetmény.

Kolozs megyében **Aranykút** községében egy 800 holdból álló tagosított birtok, f. évi ápril 24-től kezdve 6 évre haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni ügyvéd **Bokros Elek** irodájában Kolozsvárt.

(154) (1—1)
Szerencsés végzés

volt, hogy egy ezen lapban közétett köszönet nyilvánítás elolvasása után azonnal **ORLICÉ R.**

mennyiségáni tanár urhoz fordultam; mert a kapott játék-utasításokat követve, rövid idő múlva egy nyereménynyel örvendeztetett meg a szerencse.

Belgrád **Schwarzbauer Ferencz** hivatalnok

a duna gőzhajózási társaságnál.

Tudakozódásokra jeleseknek bebizonyult játék utasításai után készséggel felel

azonnal s ingyen

ORLICÉ R. mennyiségáni tanár ur. Berlin, Wilhelmstrasse 5.

(155) (16—5)
MAYER G. A. W. urnak Breslauban

Mai irásom egyedüli célja tudatni önnek, hogy fehér mellszörpe naponta nagyobb tetszésnek örvend, s a vásárlók annak hatását kitűnőnek mondják s általánosan dicsérik és elismerik.

Pest. **Török József**, gyógyszerész a Szt. Háromsághoz.

A ki köhög,

mellfájásban, rekedtségben, mellföldkolásban, vérpökésben, gégeingerben sat. szenved, a Mayer-féle fehér

mell szörp

által biztos és gyors segélyt nyer.

Valódi minőségben kapható Kolozsvárt Binder Károly Szentháromsághoz címzett gyógyszerárán belmonostortetében a Redoute során.

(117) (6—*)
Gazdasági és kerti veteménymagvak

Lucerna franciaia.

magyar.

Lóhere Steier.

Burgundi répa.

Tarló répa.

Bükköny.

Fűmag, franciaia és angol.

Ákászfamag sat.

Mindennemü kerti veteménymagvak, s mint

egy 300 félelegjobb virág-

magvak, legjobb minőségben és jutányos áron.

Szentjánosi és Veisz

Kolozsvárt.

Ugyanitten találhatunk valódi

Dittmárféle kerti eszko-

zók és Tár-féle Zsebkések.